

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1929

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

SORØ

SØND DODTRYKKERI (AKTIESELSKAB) VED RABHUSSEN-KROGH

1929

Aaret 1929.

Af Magdalene Lauridsen.

—o—

Naar et Aar er gaaet, en Tid runden, er heldigvis jo ogsaa meget af det forsvunden, der gjorde denne Tid trang og streng, saa tilbage i Erindringen bliver hovedsagelig kun det, der er blevet til Trøst, til Hjælp og Glæde. Og derfor falder det heldigvis naturligt og let at sige Tak for det gamle Aar samtidig med, at man hilser det nye og ønsker de, man møder „godt Nytaar“.

Men det, man drager med ind i sin Taknemmeligheds-Erindringskæde er jo ikke alene paa en Skole som Ankerhus, det, man har oplevet indenfor „Murene“, men ogsaa det, der har været med til at fremme det Arbejde, vi har faaet at røgte, det som har været med til at skaffe bedre Arbejdskaar for de husligt arbejdende Kvinder, mere Respekt for Hjemmets Garde, mere Forstaaelse af de sociale Opgaver Husmødrenes Gerning rummer, større Glæde over Mangfoldighederne af de smaa Ting, der skal passes og plejes. Og det styrker at konstatere Fremskridt i Arbejde og Sag, hjemme som ude.

Og naar vi har søgt yderligere at udvide Virksomheden paa Ankerhus med Forbedringer af forskellig Art, har søgt at knytte flere og betydelige Hjælpere til Skolen, udvide Undervisningen med nye Kursus, som man har fundet ønskelige, ja, saa har det været først og fremmest for at tjene Husholdningsagen i Almindelighed.

Af de Udvidelser, der er foretaget eller begyndt paa i Aar er den betydeligste selvfølgelig den Laboratorievirk-

somhed, som er bleven gjort mulig ved, at Hr. og Fru Wille Jørgensen har villet flytte deres Landbrugs- og Husholdningslaboratorium fra Hillerød til Sorø i Forbindelse med Husholdningsseminariet Ankerhus. — For over 20 Aar siden, efter at Dr. Caroline Steen var knyttet til Ankerhus, blev der af gode Mænd og Kvinder fra det ganske Land arbejdet for at støtte det husøkonomiske Oplysningsarbejde ved at søge knyttet et Husholdningslaboratorium til Ankerhus. Og i den Opfordring, der udsendtes til at yde Bidrag til Oprettelse af et saadant anføres der, at det burde omfatte:

1. *Et Skolelaboratorium* af Hensyn til Elevernes Undervisning i Kemi.
2. *Et Forsøgskøkken*, hvor de Varer, der bruges i Husholdningen, kunde undersøges med Hensyn til Forholdet mellem deres Pris og Næringsværdi samt Anvendelighed, hvor nye Apparater og Behandlingsmaader kunde sammenlignes med tidligere anvendte, og hvor de forskellige Havesagers mest økonomiske Anvendelse kunde blive fastslaaet.
3. Et mindre, *kemisk Laboratorium*, hvor forskellige gammelkendte eller nye Produkter kunde analyseres.
4. Et lille *bakteriologisk Laboratorium*, særlig at Hensyn til Frugt og andre Fødemidlers Konservering.

Det er formentlig overflødigt nærmere at paavise, at et Husholdningsseminarium i Provinsen og en Forsøgsvirksomhed som den nævnte i Tidens Løb vil blive af megen Betydning. Det gælder jo i vor Tid saavel for Husmødre som andre, der er betroet Omsorg for Medmennesker og føler deres Ansvar derved, at de kræver en paa sikre Forsøg hvilende Begrundelse af de Raad og Anvisninger, der bydes. Og det omtalte Forsøgsinstitut maa derfor siges at være en af Tiden krævet naturlig Udvidelse af det begyndte Arbejde for Husholdningssagen.“

Vi naaede den Gang kun at faa et Skolelaboratorium indrettet, men gennem Dr. Steens geniale Undervisning fik

det ogsaa sin store Betydning for de Lærerinder, der da blev uddannede, og det Laboratorium, vi har faaet indrettet i den nye Seminariebygning har ogsaa under Folmer Dams Ledelse gjort god Fyldest -- men det er underligt og vidunderligt at opleve, at rejsste Tanker og Ideer efter mange Aars Forløb ganske naturligt bliver realiserede. Det viser sig atter at det gælder om at kunne give Tid.

Lige saa taknemlig som jeg er for at i sin Tid Dr. Steen, Konsulent Gartner Gram, Anna Ring og mange andre gode Hjælpere har villet tage et Arbejde paa Ankerhus, ligesaa taknemlig er jeg for, at cand. polyt. Fru Johanne Wille Jørgensen nu vil yde Ankerhus sin Bistand, undervise paa Skolen og knytte sin Laboratorievirksomhed til Ankerhus.

Ved Hjælp af de pligtige Afdrag, der i Aarenes Løb er betalt af paa Ejendomslaanene, har vi faaet Midler skaffet til Veje til at foretage forskellige Forbedringer. Vi har saaledes faaet indlagt Centralvarme i Peter Dams Bibliotek, hvilket baade for de læsende og de boende maa siges at være en Fordel. Og Folmer Dam med sin Kone, Fru Nico, og deres lille store Dreng Vagn er flyttet op i den øverste Bibliotekslejlighed, medens Margaret Lauridsen er flyttet over i „Morgenrøden“ paa Gl. Ankerhus, for derfra at hjælpe „Mormagda“ som Lærerinde og Datter.

Desuden har vi faaet bygget en Sidefløj ud fra „Bi-huset“ og ned i Frugthaven, med syv udmærkede Elevværelser og W. C. Derved bliver vi i Stand til at kunne have alle de unge Husholdningselever boende paa Gl. Ankerhus, som faar deres Undervisning i det saakaldte Skolekøkken. Sidebygningens Beliggenhed giver den ganske naturligt Navnet Havehuset, men der er udmærket direkte Forbindelse med det fra Skolegangen.

Svanerne har ogsaa faaet et stilfuldt Vinterhus ovre paa Pynten i Bibliotekshaven. — Urtehytten, der ligger i Haven nær Økonomiafdelingen gør sig rigtig med alle de dejlige Grønsager det rummer, og præsenterer sig flot med de store Guirlander af Hvid- og Rødkaal, der hænger under Loftet. Grunden til et Tomathus nede ved Varmebe-

dene har vi ogsaa faaet støbt og Sportspladsen bag ved Gaarden er færdig og hegnet med Net og Slingroser, og der har allerede været afholdt Tennisturneringer paa den.

Men Laboratoriepavillonen, som er bygget lige indenfor Porten til Gl. Ankerhus, men paa Seminariets Grund, og som skal benyttes af Wille Jørgensen, er alligevel den mest spændende. Den er nemlig opført af de moderne Bygningsmaterialer, Eternit, Halmit, Masonit, og bygget saa hurtigt som et Eventyrhus.

320 Kursusdeltagere har vi taget imod i det forløbne Aar. Deraf har 63 deltaget i Skolens alm. 5 Mdr. Husholdningskursus. 24 er paa 1ste Aars Lærerindekursus, 22 bestod 1ste Aars Eksamen i Foraaret og 18 af disse fortsætter paa 2det Aars Lærerindekursus og 15 Husholdningslærerinder dimitteredes Palmesøndag den 24. Marts. Det blev som sædvanlig en smuk og stemningsfuld Fest og særlig højtidelig ved at saa mange af de unge Lærerinders Forældre kunde dele Festen med os.

Fru Karen Hessel har afløst Prof. N. A. Larsen som Formand for Censorene og efter at have overrakt Eksamensbeviserne til de unge Lærerinder og ønsket dem til Lykke, udtalte hun bl. a.: „Der bliver stor Forskel paa Dagen i Dag og Dagen i Morgen. De har alle Følelsen af, at det har været en frugtbar Tid, De har tilbragt her, og alligevel er det kun en Begyndelse til en Livsgerning, som kræver Opmærksomheden vendt fremefter. Men dette hindrer ikke, at De ogsaa ser tilbage paa den Tid, De har tilbragt paa Ankerhus, og De vil altid staa Dem ved at se tilbage, ligesom De vil staa Dem ved hver Aften at se tilbage paa den forløbne Dags Gerning. Ved at se fremad maa de søge Overblik i det Samfund, hvor De lever, og holde Øje med de Traade, der gaar ud fra Dem selv ud i Samfundet, som med dem, der gaar fra Samfundet ind mod Dem selv, eller Forholdet mellem Hjemmet og Samfundet.

Dette her er kun en Begyndelse, og der skal følges med i Tidens Udvikling, dog med fornuftig Begrænsning, saa der ikke gribes mere fat, end der kan magtes. Hus-

moderens Opgave er at forestaa en fornuftig Ernæring og være god Økonom. Vaage over Harmoni i Hjemmet, saa der kan søges baade Hvile og Forfriskning, der kan give Kræfter til Livets Gerning.“

Fru Lauridsen ønskede derefter de unge Lærerinder til Lykke med de 2 Aars Arbejde, med det Eksamensresultat, de havde naaet — større eller mindre. Man glæder sig selvfølgelig altid over det, der lykkes, men det er som man føler varmere for det mindre fuldkomme, for det svage og det er en stor Glæde at se de spæde Spirer efterhaanden vokser sig kraftige og sunde.

Ja, jeg vil ønske dem alle af Hjertet Lykke til at faa de Evner og Muligheder nyttede, som hver sidder inde med. Forskellige maa de jo være, heldigvis, men der er sikkert Brug for dem alle. Og hvor der er Vilje, bliver der jo ogsaa en Vej. Og der er altid nogle, der trænger til vor Hjælp og til et godt Ord.

Pas saa paa ikke at gaa i Staa; det kan de med den store Eksamen maaske lettere end de, der føler sig mindre dygtige. Og De kan maaske ogsaa fristes til at gaa udenom de smaa Ting. Men De, der har en Husholdningseksamen, skulde jo da ikke blive mindre dygtige i Dagliglivet. Tværtimod, jo dygtigere De er, des mere interesseret maa De være i det, der møder Dem hjemme i Hus, Mark og Have. Og Glæd Dem ogsaa over de mange Opgaver, der som huslige Kvinder ligger paa deres Vej. — Og benyt Tiden — opsæt ikke det, De synes, De bør gøre. Der skal en vis Energi til at give, men der er vel intet, der angres saa haardt, som det, vi ikke naaede at faa givet i rette Tid, naar en af vore Kære gik bort. Men man kan ogsaa føle det i andre Skæbnetimer, og jeg vil sige, at hver Gang vi har haft en politisk Krise, har maattet skifte Regering, har jeg følt en stærk *Ængstelse* for, at de der havde *Ansaret* og *Magten* ikke havde naaet at faa det fremmet, som de egentlig gerne vilde. — Ja, gid vi maa forstaa at bruge den kostbare Tid — i Arbejdet for vore Kære, vort Hjem og det hele Samfund.

Det nye Skoleaar begyndte med et Møde, hvor Provst Aage Møller fra Slagelse talte varmt og kønt „om alt det høje“. Og saa kom den dejlige Sommer, der jo i Aar strakte sig over Efteraaret med. En Sommer, der kom med Grøde til Mark og Have, med Arbejdsglæde og al det meget en Sommertid fører med sig ogsaa af Skole-Gæster, Møder, Fester og Sammenkomster. — Særlig højtidelig blev den Aften, da Prof. Lars Frederiksen kom med sin Frue og Statskonsulent Sørensen og sammen med Konsulenterne Svendsen-Tune, og Fru Ulla Pedersen uddelte for første Gang Diplomer til unge Piger, der havde deltaget i det landøkonomiske Ungdomsarbejde, og hvoraf 20 deltog i et Fagmøde paa Ankerhus.

Ved Husholdningsforeningernes Instruktionsmøde i April havde vi den Glæde at høre Foredrag af Professor Ric. Ege, Kunstneren Møller Jensen og Frk. Thyra Hansen. — Forstander Oluf Jensen, Slangerup, kom en Dag og tegnede i et ypperligt Foredrag den ideale Forsøgsmand P. Nielsen, Tystofte. Men Dr. Hindhede, Magister Holt Hansen, Ingeniør v. Deurs har ogsaa gjort os den Glæde at tale for Skolens Elever, ligesom vore gode Naboer, Lærer Petersen, Sorø, Pastor Drejer, Adjunkt Fru Ingrid Saxtorph fra Slagelse har holdt Foredrag for os. Og ved Husmoderstævnet slog Fru Mary Atlung et Slag for de elektriske Hjælpemidler.

Bibliotekskonsulent Banke har ikke alene for os holdt Foredrag om Bøgers Brug, men ogsaa i en Række fornøjelige Foredrag givet Eleverne et vist Kendskab til Samfundsforholdene og desuden II Aars en god Dosis Retorik. — Vor tidligere Medhjælper, Landbrugskandidat Aage Christensen, har holdt os a jour med det sidste ny inden for Hønsbedriften, men ogsaa givet Lærerindeeleverne et Kursus i Bakteriologi og Mikroskopi.

Men af de Forhandlinger, der har været Lejlighed til at holde paa Ankerhus er dog den, der efter et Instruktionskursus først i April Maaned kom til at dreje sig om de husøkonomisk-politiske Spørgsmaal, den, der vil huskes længst og række videst, det blev bogstave-

lig talt en Oplevelse — og der herskede ikke Tvivl om, at de, der stod som Repræsentanter for Hjemmene og de husøkonomiske Interesser, havde Forpligtelse til ogsaa at varetage dem politisk, arbejde for, at de kom frem i *lige Linie med andre samfundsmæssige Opgaver, og det baade af økonomiske, menneskelige og sociale Grunde.*

Et af Aarets Resultater, som vi ogsaa har hejst Flaget for, er et Fond til Oprettelse af Undervisningskøkkener, der nu har fundet sin Form, idet Dansk Aftenskoleforening har udpeget Konsulent Jørgen Banke, Undervisningsministeriet, Fuldmægtig C. Hegermann Lindencrone som Repræsentanter dertil og som saa sammen med Margrete Pedersen, Hadsten, Ingefred Juul Andersen og Magdalene Lauridsen danner Bestyrelse derfor. — I mangfoldige Aar har vi arbejdet for at faa Skolekøkkener indrettet paa Landet for at den kvindelige Ungdom kunde faa en stedlig Undervisning i huslig Gerning. Og allerede for 18 Aar siden udarbejdede Murermester S. Langkjær et Forslag, hvorefter man for 12 Hundrede Kroner skulde kunne faa et saadant Skolekøkken bygget og indrettet, hvilket nu vil koste lige saa mange Tusinder. Og selv om man har naaet at faa den stedlige Undervisning frem, og der adskillige Steder, som f. Eks. ovre i Vejen ved Fru la Cour Madsens Hjælp er skabt et Undervisningskøkken for Sognets Ungdom, kan man ikke vente, at der uden Støtte de første Aar skal blive de Skolekøkkener rejst, som er en Betingelse for at hjælpe en virkelig god og frugtbar stedlig Husholdningsundervisning frem. — Og Maalet maa være at faa alle de Hundrede, Tusinder og Titusinder af unge Kvinder givet huslig Viden og Kærlighed til Hjemmets Gerning.

Til de unge Husholdningslærerinder.

(Af en Tale holdt ved en Eksamensafslutning).

—O—

En Husholdningslærerindes. Gerning vil som Regel falde blandt mange Mennesker — og det at kunne omgaas mange Mennesker er ikke altid lige let! Jeg har derfor Lyst til at give Jer en Udtalelse som jeg en Gang fik af en gammel Ungdomslærer. Han sagde: Naar I nu kommer ud blandt Mennesker, vil der være meget, I maa tage imod! Der vil være „*noget*“, som I maa tage imod og gemme dybt i Jert Sind til Berigelse for Jer selv og til Berigelse for de Mennesker, I færdes iblandt! I vil ogsaa møde „*noget*“, som I bør støde fra Jer, og som I ikke maa tie til, men — der kan ogsaa komme „*noget*“, som I er nødt til at tage imod, men som I hurtigst mulig maa lade gaa ind ad det ene Øre og ud af det andet. Der vil ogsaa komme „*noget*“, som I *maa* tage imod og I maa *gemme* saadan, at det er som *glemt*! I maa i hvert Fald huske paa, at det I der har faaet betroet og er blevet vidende om, det kommer slet ingen andre Mennesker ved. Gør Jer ikke interessant paa det, og I vil maaske derigennem vinde de allerbedste Venner, i hvert Fald det I derigennem vinder, kan blive af uberegnelig Værdi for Jer selv og Jeres Start i Livet.

Vej Jeres Ord — forraad ikke de Mennesker, der tror paa Jer og betragter Jer som Ven eller velvillig Omgangsfælle. Det efterlader et Saar, en Utryghed, der vanskeligt glemmes eller overvindes, og der er intet som saadan slaar tilbage og stempler Jer selv som dette!

— Ja, nu vilde jeg blot ønske, at jeg kunde sige det ligesaa stærkt, som det blev sagt til os, saa stærkt, at der i Dem som i mig, staar som et stadig blivende Krav og en evig Stræben. Det kan jeg nu ikke — men tænk nu alligevel lidt paa det og husk, at den Tillid, den Agtelse og den Tryghed, De derigennem vinder og kan gøre Dem fortjent til, vil være til den største Berigelse for Dem selv.

Marence Tarp.

De fire Poler.

— o —

„Fremtidens Husholdningsundervisning har fire Poler“, sagde Statens Tilsynsførende ved Husholdningsskolerne, Fru Karen Hessel, ved et Møde i København, nemlig „Varekundskab, Ernæringslære, Husholdningsøkonomi og Hygiejne!“

Poler — Steder, hvorfra der udstraaler Kraft, hvorfra Strømmene udgaar! Sammenligningen er træffende. I Nutidens Husholdningsundervisning er det praktiske Arbejde den Pol, hvorom alt drejer sig. Skal det praktiske Arbejde da miste sin Kraft? Skal det forlades, for at give Plads for de fire Fag, Fru Hessel betegnede som Fremtidens?

Alle vore gamle Elevers Røster forener sig for mit Øre til et mangfoldigt Nej! Graa, siger de, er al Teori, grønt kun det levende Liv. Men jeg smiler og siger: „Hvem sagde Teori?“

Varekundskab! Har vi ikke alle Brug for at lære vore Varers Brugsværdi og Pris at kende? Varekundskab er Indkøbenes Grundlag. Uden den køber vi i Blinde, køber Katten i Sækken — og i det lange Løb skal det nok vise sig at være en dyr og daarlig Maade at købe paa. Ved De hvilken Melsort, hvilke Risengryn, hvilke Ærter, hvilke Svedsker, hvilken Kakao, der forener den højeste Brugsværdi med den, i Forhold dertil, laveste Pris? Hvad Slags Haandklædedrejl, Lagenlærred, Frakkestof, Vaskesilke, er det smukkeste og mest holdbare i Forhold til Prisen? Hvilke Manchetskjorter, Bomuldsstrømper, Slips og Underkjoler gælder det samme for? Hvis De ikke ved det, var det saa ikke rart at faa det at vide, og tror De ikke, vi kunde spare mange Penge og mange Ærgelser, om vi vidste det?

Ernæringslære og Hygiejne gaar Haand i Haand. Gennem dem skal vi lære at bevare vor egen og Slægtens Sundhed. Af vor Sundhed afhænger vor Arbejdskraft og vor Lykke. Saa længe vi har Sundheden, skønner vi ganske vist ikke tilstrækkelig paa den, men alligevel er den vort

dyreste Eje, den Formue, vi alle — eller dog de allerfleste — er født med. Vi skal lære at bevare den.

Kostens rette Sammensætning skal være Ernæringslærens Resultat. Kender vi ikke Fødemidlernes Sammensætning og Egenskaber, deres Fordøjelse og Omsætning i Legemet, da maa Kosten sammensættes paa bedste Beskub, efter Tradition og Smag, og saa er det næsten sikkert, at den bliver forkert sammensat. Vi ved, at Blodmangel, daarlige Tænder, Lidelser i Skjoldbruskkirtlen, Mave- og Tarmsygdomme, mange Hjerte- og Nyresygdomme, ja, maa-ske Tuberkulose og Kræft staar i direkte Forbindelse med vor Ernæring. Var det ikke Umagen værd, at lære, hvordan man skal forebygge dem, saavidt det staar i menneskelig Magt.

Hvor vigtig er ikke den personlige Hygiejne, ikke alene for Forebyggelsen af smitsomme Sygdomme, men ogsaa — og det betyder jo noget for os alle — for vort Udseende. Tænk blot paa Hudplejen. Men tænk ogsaa paa, at netop Kvinderne har Ansvar og ogsaa for Børnenes Hygiejne. Og hvad vil vi ikke gøre for at bevare vore Børns Sundhed og Kræfter, for at give dem de bedste Udviklingsmuligheder? At give Børn den rette Pleje baade i legemlig og aandelig Hensende, er meget svært, men meget vigtigt. Og indtræffer der Sygdom, hvor stor Betydning har det da ikke, at vore Plejesker kender de utallige Smaating, der kan lette den svære Tid og gøre Sygelejet saa behageligt, Helbredelsen saa hurtig som mulig. Jojo, vi kan vist godt blive enige om, at Hygiejnelæren har Bud til os alle.

Husholdningens Økonomi — Omsætningen af en betydelig Del af Indkomsten i Mad og Drikke, i Lys og Varme, i Klæder og Fødtøj og personlige Fornødenheder. Jo mere vi kan spare paa disse Poster, des mere faar vi tilovers til Ferier og Rejser, til vor egen og Børnenes Uddannelse, til Bankbogen og Pensionskassen. Men den bedste Maade at spare paa, er ikke gnieragtigt at holde paa Skillingen; det er at give Pengene ud med Omtanke, paa en saadan Maade, at vort Liv i Hjemmet er præget af Velvære, men

med Velværet købt for de færrest mulige Penge. Dertil kræves Overblik, men Overblik faar man kun gennem Regnskab og Budget, og for at kunne føre et Regnskab og lægge et Budget, maa man kende noget til de økonomiske Love og til det nødvendige Forbrug.

Ingen ved, hvad Fremtiden bærer i sit Skød. Til det mest velstillede Hjem kan strænge Tider komme; i de fleste Hjem maa Indtægten altid forvaltes med Omhu. Pengesorger og økonomisk Uorden giver daarligt Humør, svage Nerver og Afhængighed. Balance og lidt til giver Uafhængighed og en ret Ryg. I mange Hjem har en uøkonomisk Husførelse været Aarsag til et ulykkeligt Liv. Og derfor har vi ikke Raad til at mangle Kundskaber i Husholdningens Økonomi.

„Hvem sagde Teori?“ Disse Fag skal i Fremtidens Husholdningsundervisning ikke være Teori. Selv den Teori, der er nødvendig for Fagets Forstaaelse, skal være det praktiske Livs Erfaringer i teoretisk Form. Men hovedsagelig skal Undervisningen være af praktisk Art. Gennem Forsøgsbagninger, Forsøgskogninger, Forsøgsvask, Prøveindkøb, Laboratoriearbejde o. s. v. skal Varekundskab og Ernæringslære gives. Gennem Samariterkursus, praktisk Barnepleje, Gymnastik, Sport og den personlige Hygiejnes kontrollerede Gennemførelse i daglige Liv skal Hygiejnen gaa os i Blodet. Gennem virkelig Regnskabsføring, Budgetberegninger, Gennemgang af andres Regnskaber, Anvendelse af Statistik og Beregninger paa alle Husholdningens Omraader, skal vi føle Økonomien paa Pulsen. Samtaler og Diskussioner, Studiekredse og skriftlige Arbejder skal fæstne, hvad vi i Praksis har lært. Men Foredrag skal være i Baggrunden.

Mon vi ikke med en saadan Arbejdsmetode kunde kombinere en videre Dygtiggørelse i de praktiske Arbejders Udførelse? Jeg tror det. Men det forudsætter, at Eleverne i Forvejen har et vist Kendskab til de almindelige Arbejder i et Hjem, et Kendskab, som de kan erhverve hos deres Mor eller i et velleddet fremmed Hjem.

Og mon ikke en saadan Undervisning vilde vinde Elevernes Interesse? Jeg tror det. Kan mine gamle Lærerindeelever huske vore Bageforsøg, vore Svindforsøg, vore Vareundersøgelser i det hele taget? Var det ikke morsomt og interessant? Eller vore — ofte varme — Diskussioner i Budgetlægningstimerne? Kedede vi os? Saadan er det, jeg mener, Undervisningen bør gives, ogsaa for unge Piger og Husmødre.

Tro nu ikke, at jeg vil gøre Kaal paa Borddækning, fine Middage, Servietsammenlægning, Desserter og lignende rare Ting. De har ogsaa deres Berettigelse. Jeg vil blot give „de fire Pøler“ den Plads i Husholdningsundervisningen, der naturligt tilkommer dem, i Stedet for — som nu — at snuse til dem.

Udviklingen staar ikke stille! Og vi, som paa Ankerhus, har lært at spejde mod Fremtiden og møde det Nye med Forventning, lad os ogsaa nærme os Polerne med uhildede Øjne.

Idet jeg sender en Hilsen til alle gamle Elever, vil jeg minde om Aakjærs Ord: „Vær vaagen i Vinter, vær vagtsom i Vaar, da grønnes vor Stamme i tusinde Aar!“

Folmer Dam.

Caroline Steen.

—o—

Tænk, Dr. Steen bliver i Aar d. 19. December 75 Aar og er om muligt endnu mere aandfuld og aandelig spændstig, end da vi fejrede hendes 60 Aars Dag. — Og hendes fysiske Kræfter tillader hende at spadsere over Kongebroen for at være med til Skolens Fester — og for at mindes sit 40 Aars Studenterjubilæum, det hun skulde fejret i Oslo sammen med Studenterkammerater. Vel i Anledning af dette Jubilæum har Fru Astrid Alf Larsen, født Blicher Hansen i det norske Kvindeblad Urd bl. a. skrevet følgende:

„Som ung blev jeg sendt til Kristiania, som det dengang het, for å gå på fru Schönberg-Erkens lærerinneskole i Oskars gate.

Vi hadde fått program. Næringsmiddellære het et av fagene. Det hadde vi elever ikke meget mot på. Matlagning var nu det vi skulde lære!

Jeg husker den første dag. En glimrende demonstrasjon på kjøkkenet av tusenkunstneren fru Erken og vi unge med blyant og papir noterende alle gullkorn, det var slik det skulde være.

Så kom den første time i den fryktede næringsmiddellære oppe i et av klasseværelserne. En noe eldre kvinne trådte inn — hun fikk yttertøiet av, besteg katetret og begynte å tale. Aldri hadde jeg før hørt sånne ord, og aldri sett slik forvandling. Skikkelsen ranket sig, ansiktet blev ungt og forklaret, ånden hadde beseiret materien. Hun fortalte om legemet som skulde være åndens bolig, om alle de stoffer fra den vidunderlige levende natur, som vi bruker til å opbygge det, holde det vedlike med og få arbeidskraft av. Vi fikk i et glimt anelser om sammenhengen mellem alt i verden. Næringsmiddellære var ikke en død mekanisk viden, det var en lære om livet! *Caroline Steen lærte oss i disse timer å forstå og ære menneskelivet.*

Caroline Steen var dansk av fødsel, men Norge var blitt hennes annet fedreland. Hendes far var den bekendte matematiker professor Steen. Sin studentereksamen og sin medisinske embedseksamen hadde hun tat i Oslo i en modnere alder, hun var selv praktiserende læge og hadde vært assistent ved universitetets fysiologiske laboratorium. Hennes viden var altså solid underbygget. — det var ikke dilettanteri hun fôr med — men ånden var hennes egen.

En del av elevene deltok frivillig i et kjemikursus på universitetet. Her var hun riktig i sitt ess. Når hun stod mellem sine rykende kolber og glass, var hun for oss som en forening av en moderne kjemiker og en alkymist. Jeg syntes i min ungdommelighet at jeg var tilstede ved en

kulturhandling hvor stoffenes spaltning og forening røpet „ånden i naturen“.

De bedste timer hadde vi dog i hennes hjem. To ganger i måneden samlet hun oss elever i sin lille, mørke leilighet i N. Slotsgate med de gamle danske familiemøbler. En gang til barne- og sykepleie og en gang til selskabelig samvær. Disse intime sammenkomster blev ufor-glemmelige for oss. Her var vi fri for klasseværelsets strenge disiplin, for Caroline Steen kunde være meget hissig; jeg husker at jeg en gang blev truet med å bli satt på dør fordi min blyant ikke var spisset!

I syke- og barnetimen kom hele hennes fine kvinnelige natyrell, som lå gjemt under det barske ytre, frem. Hun blev likefrem så yndefull! Hun var som alle store kunstnernaturer en kamæleon, for kunstner det var hun. Hun kunde tale om de vanskeligste ting til de unge piker, så vi forstod at vi hadde en helligdom i oss som det gjaldt å vokte. Når jeg nu leser alt det åpenmunnede pjank som skrives offentlig om disse emner, må jeg alltid minnes Caroline Steens geniale og beåndede måte å behandle dem på. Jeg tror at vi som hørte henne dengang fikk en uerstattelig skatt til nytte i ekteskapet og livet.

Og så de små selskabelige sammenkomster! — — Vi drak te — første klasses te, det forstod hun å lage — og spiste kaker. Hun satte sig til det gamle taffelformede klavér og spilte Weyse. Siden lekte vi panteleker i største uskyldighet, eller helst leker hvor der var anledning til å vise kjennskap til kunstens og historiens store navne. Hun var meget tilfreds med, at jeg visste så god beskjed med Venus fra Milo og Alexander den store.

Senere reiste hun tilbake til Danmark. Engang for flere år siden hørte jeg at hun skulde holde foredrag på Statens Lærerhøiskole i Kjøbenhavn. Jeg reiste derinn og så henne stå ved siden av et menneskeskelett som hun forklarte. Igjen den samme dype beåndelse! En sån knokkelmann er ellers ikke videre hyggelig å se på; men nu så vi kun ribbenenes skjønne buer og knoklenes vid-

underlig hensiktmessige bygning: et av skaperens forunderligste mesterverker, en kunstners verk — og hvilken kunstner!

Caroline Steen har sikkert sådd mange frø i sine elevers sinn, som har båret den rikeste frukt. Men dessverre har hun næsten intet skrevet. Det er stor skade. Når hun er borte, vil hele den rikdom av visdom og ånd som bor i henne forsvinne med henne. Jeg vilde ønske at hun, før det er for sent, vilde skrive ned sine erindringer fra sitt lange, virksomme liv. Det vilde sikkert bli en betydelig og sjelden bok. Jeg tror hun må være en av sin tids største pedagoger; jeg vet hun er et av de mest begavede mennesker jeg har møtt.

Jeg gemmer et lite kompendium i barnepleie som hun dikterte oss på skolen, og hver gang jeg tar det frem igjen, blir jeg slått av den klokskap og livsvisdom som lyser bak de tilsynelatende så enkle ord. Caroline Steen brukte nemlig alltid få og likefremme ord til å forklare alt — endog de sværeste ting.

Hun lever nu på sine gamle dager i Sorø i en villa omgitt av slyngroser og vinranker. Hun passer i Sorø, der hvor også Ingemann bodde, han som så klart så ånden bak alt“.

Om at takke.

—o—

Jo ældre man bliver, desto mere har man at sige Tak for, og desto mere trænger man til at faa udtrykt sin Tak. Det hører til de skønneste Stunder i ens Liv, naar man er fylt med Tak til Gud og Mennesker.

I stille Stunder er der Fred og Velsignelse i ret at føle sig taknemmelig, ikke bare at sende Takken opad og i Hjertets Dyb at erkende, at „alt er idel Naade“; nej, at tænke paa de mange, som har været Guds Redskaber til at give os gode Gaver og vise os Godhed.

I kan, unge Venner, give mig saa megen Glæde Aar efter Aar, Dag efter Dag. Dog aldrig mere og bedre, end naar Aaret holder, hvad enten vi regner med Kirkeaaet eller det verdslige Aar. Midt imellem falder jo mit personlige nye Aar, min Fødselsdag. Hvad giver I mig ikke ved vort Venskabs Begyndelse, naar I hver Uge, i det meste af de to Studieaar, gæster mig i mit Hjem og lytter til min Tale, giver mig eders Opmærksomhed og levende Interesse. Herigennem knyttes vi sammen i en stor og varig Samsølelse. I giver mig, saa jeg altid ender med at sige eder langt mere, end jeg har evnet at give eder. Saa drager I herfra og ud til Arbejdet, som I har forberedt eder til.

Men senere i Tiden viser I mig eders kære Ansigter i Besøg herovre, naar Lejlighed gives, giver ofte Udtryk i Tak og gode Ord for gode fælles Minder, eller I sender mig det skriftlige Ord, og altid er I fulde af Tak til mig og udtrykker eders Tak saa skønt, at jeg røres dybt. De Gaver, I saaledes trofast yder mig, er mig uvurderlig, og jeg mangler i Øjeblikket altid Ord til ret at takke. Men i Aar fik jeg af Fru Lauridsen Lov til at skrive, hvad jeg selv vilde, i dette kære Aarsskrift, og jeg benytter mig deraf til at sige Fru Lauridsen, Ankerhus, alle Lærerinderne og de nuværende Elever, samt endelig ogsaa alle, alle de tidligere Elever i de 22 Aar, jeg har arbejdet med eder, min dybe, fulde Tak. I skænker mig Mod og Kraft til Arbejdets Fortsættelse. I skænker mig velsignede Minder og Tanker til mine stille Timer. I skaber Lys om mig i min Alderdom!

Af Hjertet Tak!

Velsignet Jul til eder alle! Velsignet nyt Aar!

Caroline Steen.

Aarsmødet.

—o—

Naar Sommerferien er vel overstaaet, begynder Tankerne mere og mere at samle sig om Aarsmødedagene, med Ønsker og Haab om Solskin, Sommer og Gensyn med rigtig mange glade Ansigter. Og — Haabet blev ikke beskæmmet. Dagene den 31. August og den 1. September oprandt med Solskin og Varme, og trods Høsttravlhed og meget andet hindrende, blev det en god Flok, der efterhaanden samlede. Det første Samlingssted blev naturligvis gamle Ankerhus! Fru Lauridsen sagde nu ogsaa i Forvejen: „Jeg vil nu tage imod hjemme hos mig selv paa gamle Ankerhus og give den første Hjertestyrkning der!“ Saa listede „vi andre“ da til at fange Omnibussen, naar den „læssede af“ foran Seminariets Trappe, for at faa et Smil og et Haandtryk og for se hvem og hvormange, der nu kom. Og særlig var det jo spændende at se, hvor mange af de gamle Jubilarer — 25 Aars, — der vilde komme. Af disse havde vi den Glæde at se Kirsten Egholm, gift med Guldsmed Grimstrup, Sønderborg, Frk. Withoff, København, Frk. Christiane Godskesen, Hotelbestyrerinde, Sønderborg og Fru Agnes Eliasson, Sorø.

Efter at de første Gensynshilsner var overstaaet, samlede man i Skolestuen til Generalforsamling, der i Aar var henlagt til Mødets første Dag, hvilket tilsyneladende var en god Ordning. Man fik dermed det meste af Søndag Formiddag til personlig Samvær — Tid til at genopfriske Kammeratskabet og gæste Skov, Kirke eller andre minderige Steder.

Generalforsamlingen indleddes med at Formanden, Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, mindedes Fru Trine Jensen og Frk. Edel Olsen, der begge er gaaet bort i Aaret, der svandt, disse to, der gennem mange Aar, hver paa sin Vis, har været saa gode og trofaste mod Skolen, Hjemmet og Vennerne her. Og mange er vi, der mindes dem med Vemod og Savn, ikke mindst paa Dage som disse, hvor vi altid var sikre paa at se dem.

Efter Formandens Beretning drøftedes Foreningens indre Anliggende, og det oplystes bl. a. at Aarsmødet, der afholdes 1. Søndag i September, næste Aar vil blive den 6. og 7. September 1930.

Regnskabet viste et Overskud paa godt 260 Kr., og under Eventuelt bestemte man at yde et Tilskud paa 100 Kr. af Foreningens Midler til „Fondet til Støtte for Opretelse af Skolekøkkener paa Landet“.

Bestyrelsesvalget gav følgende Bestyrelse:

Forstanderinde Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, (Genvalg), Formand. Repræsentant for de ældre Husholdningslærerinder.

Lærerinde Frk. Marence Tarp, Ankerhus, (Genvalg). Repræsentant for Vandrelærerinderne.

Lærerinde Frk. Stubbe Teglbjerg, (Genvalg). Repræsentant for Forskolelærerinderne.

Fru Gudrun Hansen, Tystofte, (valgt i Stedet for afd. Trine Jensen). Repræsentant for Husholdningseleverne).

Frk. Haslund, Sorø. (Nyvalgt). Repræsentant for de yngre Husholdningselever.

Lærerinde Frk. Mayland Smidt, Odense, (ikke paa Valg). Repræsentant for Skolekøkkenlærerinder.

Lærerinde Frk. Ingefred Juul Andersen, Ejby, (ikke paa Valg). Repræsentant for de yngre Husholdningslærerinder).

Som *Revisor* valgtes Frk. Geertsen, Sorø, i Stedet for afd. Frk. Edel Olsen. — Fru Sigrid Arenkiel Pedersen var ikke paa Omvalg.

Som Traditionen byder, var man den første Dag en Omgang rundt for at se det sidste nye, før man ved 6-Tiden samledes til Middag i Salen sammen med Skolens nuværende Elever, Lærerfamilier og Lærerinder, og den smukt pyntede Sal var fyldt til sidste Plads.

Da det begyndte at mørkne, samledes man i den med kulørte Lamper oplyste Seminariegaard, og der stiftede man Bekendtskab med „Simon i Celle“, en Flok muntre og opfindsomme Molboere — og Prinsessen indbød sin

Gangerpilt til Tavlebordsspil og dansede senere ud med Ridderne og Damer til Fakkeldans.

Dagen sluttede med en Kop The i Seminariekøkkenet, hvorefter de fleste af de gamle Elever fik Lov at overnatte i den Afdeling — enten det nu var i Skolekøkkenet eller en af de andre Afdelinger, de havde hørt hjemme i.

Om Søndagen talte Fru Lauridsen om Husholdningspolitik, Fru Wille Jørgensen om de sidste nye Vareundersøgelser og Hr. Folmer Dam læste Høstsange. Skolekøkkenet og Gaarden trakterede som sædvanlig med Kaffe Søndag Eftermiddag, hvorimod man indtog Aftensmaaltidet paa Seminariegaardens Plæne, og det var festligt og dejligt efter den solvarme Dag at faa Lov at samles paa Plænen.

Til Slut slog man Kreds — to store Kredse, der tog tog saavel Seminariegaarden som Plænen i Brug — og sang Ingemanns Aftensange, der tonede smukt ud i den stille Aften, og vel ingen Steder passer ind, eller stemmer Sindet, som en Sommeraften i Sorø.

M. T.

Gamle Elever en Dag paa Husholdningskole.

—o—

Vi har vist alle læst eller hørt om „8 Dage paa Højskole“, der er jo ogsaa nogle Steder, man har „8 Dage paa Husholdningskole“, vel ikke egentlig beregnet for gamle Husholdningskoleelever, men for Husmødre, for hvem det er en Berigelse at opleve disse Dage, hvor Spørgsmaal fra Dagliglivet behandles og uddybes. Det er dog ikke 8 Dage, jeg har tænkt paa, da jeg til Aarsmødet foreslog at forlænge Elevmødet, men nogle Timer, saa vi fik *en hel Lørdag* ud deraf, for at vi kunde bruge disse Timer til at høre og lære om, hvad der er fremme at Nytt indenfor vort Omraade.

Ankerhus er jo et Centrum for alt Husholdningsar-

bejde, som det rører sig udadtil, især paa Landet. For os andre, der ogsaa gerne vil følge med, er det altid en Berigelse at komme til Ankerhus, man hører om det sidste Nye, der er sket, og man faar et lille Nys om det, der vil ske eller burde ske, man hører om nye Produkter, der er fremme, om deres Anvendelse, S sammensætning o. s. v., man faar med andre Ord et lille Instruktionskursus. Men det er jo kun de faa, der saadan kommer paa Besøg, men det er mange, der kommer til Elevmødet, derfor mit Forslag, der er saaledes:

1. Mødedeltagerne samles Lørdag Formiddag, saa Mødet kan begynde Kl. ca. 10¹/₂,
2. Der indledes med et Foredrag om *Nyt* indenfor Husholdningsarbejdet, nye Spørgsmaal, praktiske el. teoretiske, Husholdningspolitik el. a., derefter Diskussion.
3. Derefter Demonstation af praktiske Ting, nye Hjælpe midler til Husholdning, Vask, Have o. s. v.
4. Som 3. Afdeling for Lørdagens Sammenkomst, Generalforsamling med Forhandling o. s. v. — for til
5. Slut at gaa rundt og se nyt og gammelt paa Ankerhus. Derefter kommer saa det sædvanlige Program:

Festmiddagen og selskabelig Samvær Lørdag Aften. Søndagens frie Samvær om Formiddagen og det store Møde for alle Deltagerne og Skolens Elever om Eftermiddagen. — Aarsmødet plejer at være festligt og berigende at være med til, det vil ikke blive mindre under disse Former, selv om ikke alle kan komme hele Lørdagen. Det vil jo rigtignok ogsaa give mere Arbejde for Skolen, men det plejer ikke at være en Hindring paa Ankerhus.

Til Medlemmer af Foreningen Ankerhus, til gamle Elever og Venner sendes en Hilsen og Ønsket om et godt Nytaar.

Margrete Pedersen,
Hadsten Husholdningsskole.

Hver Egn sit Skolekøkken.

Udsendt af *Fru Lauridsen* d. 19. Januar.

—o—

Huslig Dygtighed er en Faktor! Samfundet har Brug for den Hjemmenes Økonomi og Velvære paavirket af den. Huslighed giver Kvinder Harmoni og Rygstød — ogsaa de selverhvervende. Den glæder Forældre og trøster Svigermødre. Og den hædres og respekteres heldigvis igen. Meget gøres der for at støtte og fremme den. Den tages med ind i Rækken af de Opgaver, der skal udvikle og styrke vor Ungdom. Men den maa have sin Ramme og sin Form. Derfor maa hver Egn have sit Skolekøkken og hver By sit Sognekøkken.

Skolekøkkenet skal være stort og rummeligt, mindst 8×12 m, saa indtil 20 unge Piger kan arbejde samtidigt. Og det skal være ordentlig forsynet med Inventar, Tavler, Kort og Husholdningsredskaber. Og i Tilknytning til Skolekøkkenet maa der være Bolig for den Lærerinde, der skal lede Egnens Husholdningsundervisning. — Skal et Skolekøkken bygges fra Grunden af, vil det koste ca. 15,000 Kr., men mange Steder findes der ved Kommuneskoler Rum, der kan indrettes dertil — og der burde aldrig bygges en ny Skole uden Skolekøkken. Det mest praktiske er, at Kommunen ejer Skolekøkkenet og stiller det til Raadighed for Egnens Befolkning og de Sammenslutninger, der varetager Hjemmenes Interesse. — Har man paa en Egn et godt indrettet Skolekøkken, vil Lærerinden der ud fra dog godt kunne give en forsvarlig Undervisning andre Steder, hvor man maa nøjes med mere primitive Lokaler, med et saakaldt Sognekøkken, der kan understøttes for ca. 500 Kr.

Faar man praktiske Skolekøkkener indrettede rundt om, vil man ved Hjælp af de Bevillinger, der bl. a. gives til Efter- og Aftenskoler, efterhaanden kunde faa givet en stedlig Husholdningsundervisning, som for de unge Piger kun vil koste det, Maden, de laver og spiser, beløber sig til, eller det Haandarbejde, de bearbejder, og der er vel ikke Tvivl om, at kunde de unge Piger inden det attende Aar faa en ugentlig Undervisning i fire halve Aar i alm. Husgerning, Madlavning, Ernæringslære, Sundhedslære, Kostberegning, Husholdningsregnskab o. l., vilde de faa et godt Grundlag, hvorpaa der kan arbejdes videre i Hjemmene, paa Fagskoler og Højskoler og blive til megen Opmuntring og Glæde i Tiden og af Betydning for det huslige Arbejde og de kommende Hjem.

Og ved Hjælp af et fast Skolekøkken vil der gives bedre Kaar for de Kvinder, der skal virke som Husholdningslærerinder, saa man lettere kan faa og beholde dygtige og erfarne Lærerinder som Hjælpere i den Sags Tjeneste.

Jeg vil derfor gerne opfordre de Mænd og Kvinder, de Foreninger og Institutioner, der har Interesse for huslig Dygtiggørelse at bidrage deres til, at der efterhaanden oprettes Skolekøkkener Landet over, enten ved paa deres Egn at udnytte de Muligheder, der er derfor, eller ved at yde et Bidrag paa 10, 50, 100, 1000 Kr. til Sagens Fremme. Eventuelle Bidrag kan ydes til Oprettelser af lokale Skolekøkkener eller til et Fællesfond, hvorfra Sagen kan støttes særlige Steder, f. Eks. i Sønderjylland, hvor der paa ca. 50 Steder afholdes Husholdningsaftenskole under meget primitive Forhold.

Tilsagn om Støtte til Oprettelse af Skolekøkkener kan sendes mig, men vil blive overgivet til Udvalget, der paa interesserede Steder vil blive nedsat, suppleret med en Repræsentant for Dansk Aftenskoleforening.

Husholdningspolitikken.

—o—

Ved et Møde i Sorø d. 3. April paa Ankerhus, hvor Repræsentanter og Konsulenter for de samvirkende danske Husholdningsforeninger var samlede fra Sjælland, Lolland, Falster, Langeland, Fyen og Jylland drøftedes den, ogsaa for Husholdningssagen, alvorlige politiske Situation, — og man blev enige om paa Sjælland at søge at faa Kvinder opstillede som Folketingskandidater i Tilslutning til de forskellige politiske Partier, men med den særlige Opgave paa Rigsdagen at varetage Hjemmenes og de husøkonomiske Interesser.

Med dette for Øje nedsattes et Udvalg bestaaende af Fru Elfrida Petersen, Holmstrup, Fru Sara Petersen, Havrebjerg, Fru Westergaard, Kammerherregaarden, Vallø, Fru Lærer Nøhr, Tune, Fru Jensen, Toksværd, Fru Lærer Jørgensen, Aashøj, Køge, Frk. Inger Larsen, Højager, Fru la Cour Hansen, Helsingør, Fru Marie Nielsen, Vennekildegaard, Fredensborg, med Fru Magdalene Lauridsen som Formand.

Henvendelse om at være villig til at opstille sig i Tilslutning til deres respektive Partier, blev rettet til Fru Andrea Lindkvist, Kamstrup, Formand for de samv. dan-

ske Husholdningsforeninger (tilhørende Venstre), Fru Anna Bransager Nielsen, Haraldsborg, (tilhørende det radikale Venstre), Fru Wille Jørgensen, Leder af Husholdningslaboratoriet, Hillerød (tilhørende det konservative Folkeparti), Frk. Marie Christensen, Forstanderinde for Husassistenternes Fagskole i København (tilhørende Socialdemokratiet).

Det husøkonomisk-politiske Program

var i Tilslutning til de bestaaende politiske Partier:

1. Fremme af Sparsommelighed, huslig Økonomi og husøkonomisk Oplysning.
2. Uddannelse af den opvoksende kvindelige Ungdom i Husgerning, Sundhedslære og Barnepleje.
3. Oprettelse af Skolekøkkener ved Centralskoler, i Købstæder og Stationsbyer.
4. Husholdningsskolers Elever ligestilles med andre Fagskolers Elever.
5. Forbedring af huslig arbejdende Kvinders Kaar, f. Eks. ved Uddannelse, Forsikring.
6. Kontrol med Indførsel og Fremstilling af Levnedsmidler og Vareblandinger.
7. Forsøg med husholdningstekniske Hjælpemidler og Husholdningsvarer.
8. Husholdningsseminarier ligestilles med Folkeskoleseminarier.
9. Husholdningslærerinder ligestilles med Folkeskolens Lærerinder.
10. Ansættelse af Docenter i Husholdningsøkonomi og raadgivende Arkitekter til Fremhjælpning af bedre Beboelse og Køkkenforhold.
11. Husholdningslære indføres paa de højere Undervisningsanstalter.

— alt i Betragtning af de uhyre store Summer, der omsættes i Hjemmene (mindst 3 Mill. Kr. daglig) og den Betydning, det har for Slægten og Samfundet, at Hjemmene er sunde, gode og velledede.

Og som Støtte for Tanken om at faa de husøkonomiske Interesser støttet politisk, anføres i Programmet:

J. C. Christensen skriver i Anledning af det kommende Valg:

„Hvorledes bliver Fremtiden? Det beror paa os selv. Hjælp dig selv, saa hjælper Gud dig, det er et godt, gammelt Ord, som indeholder den Livsvisdom, at den, som ikke vil grunde sin Fremtid paa eget Arbejde i Nutiden, han faar ingen Fremtid, han er der ingen, der vil hjælpe.

Landmanden paa Marken, Fiskeren paa Vandet, Købmanden i sin Bod, Haandværkeren i sit Værksted, Sømanden paa Havet, alle véd det, at Nutiden bygger Fremtiden. Hjælp dig selv, saa hjælper Gud dig!

Den samme Lov gælder i Politik“, — og den maa ogsaa gælde Hjemmets Kvinder.

N. Neergaard udtalte iflg. „Svendborg Avis“ Maj 1926: — — — vi har haft for lidt Forstaaelse af det, der skete i 1915, da Kvinderne fik politisk Stemmeret. Det gled let og glat igennem, efter at det ved den kommunale Valgret for Kvinder, som gennemførtes af Sigurd Berg i 1908, havde vist sig, at der ingen Besværligheder blev deraf, men at Kvindens Indflydelse særlig i Forhold, der angaar Familieliv, havde givet sig smukke og gavnlige Udtryk, og at Kvinder her ofte havde ydet noget, Mænd ikke kunde yde.

Men Venstre har ikke altid i sit Agitationsarbejde forstaaet Betydningen af at faa Kvinderne med. Man siger nok, at de selv sætter sig imod, men vi bør dog i større Udstrækning se at faa dem med ikke blot af partimæssige, men af rent ideelle Grunde.

Paa disse to Omraader bør Venstre komme til en mere levende Forstaaelse af, hvad Tiden kræver.

Intet kan være mere sandt, tilføjer Sorø Amtstidende.

Ole Hansen har, iflg. en gammel „Højskole-Poesibog“, sagt: I Fremskridtets Tjeneste er Brug for alle gode Kræfter.

Tag dem med, skrev „Vejle A. Folkebl.“ ved forrige Valg. Det gjaldt Husmænd og Smaaborgere.

— Lad det ogsaa nu gælde Hjemmets Kvinder.

Ministeriet Madsen Mygdal har med Hensyn til Stats-tilskud ligestillet Husholdningskonsulenter med Landbrugs-konsulenter.

Ministeriet Stauning optog i Regeringen en Kvinde og fremhævede i Trontalen Betydningen af at faa Husmødrenes Interesser varetaget.

Ministeriel Zahle optog i Den overordentlige Kommission 3 Kvinder til Varetagelse af Husmødrenes Interesser og nedsatte et indenrigsministerielt Husholdningsudvalg.

Højremanden Lars Dinesen støttede i sin Tid paa en udmærket Maade de fremvoksende Husholdningsskolers Interesser.

De, der gik bort.

—o—

Aah, saa saa mange af vore Kære, Slægtninge og nære Venner vi ogsaa har mistet i dette Aar.

Blandt de mange, der er gaaet bort i 1929 er Faster Magdalene fra Vejen, vor gode, milde, kloge og opofrende Slægtning. Ved hendes Død maatte jeg lænke paa en Oplevelse eller Drøm jeg havde forud for hendes Mand Peder Pedersens Død. Jeg saa hendes Mor, vor søde afdøde Bedstemor komme [ind i en Kreds af Venner og Slægtninge, tage en af dem ved Haanden og stille glide bort — og paa en saadan Maade, at man maatte fryde sig. Den samme Følelse fortalte et Brev om, jeg for kort Tid siden blev glædet med, hvor der fortaltes om en Mor, der sagde paa sit sidste Sygeleje: „Jeg vil tit se efter, naar Døren gaar, om det er en af mine egne, der nu kommer.“

Vort Hjem, Børnenes gode og trofaste Venner fra Bornholm Karoline og K. A. Petersen fulgtes ad i Døden, blot med et Par Ugers Mellemlum — først i det nye Aar, midt i den strenge Vinter, hvor Sneen skjulte Blomster og Grave. K. A. var den ranke, aandfulde, vittige Mand med hvem Samværet blev en Oplevelse, men Karoline blev vor

Sjæls Veninde, opofrende, forstaaende som faa. Og hun holdt af Ankerhus, glædede sig med os over Fremskridt og overvundne Vanskeligheder, og hvor var hendes Besøg gode — aah hvor hun savnes. Vi fik hendes sidste Hilsen til Jul, og hun var, gennem Aarsskriftet, og Anna Rings Ord „Gaarsdagen er forbi, Morgendagen har du ej set og i Dag hjælper Herren“ var noget af det sidste, hun sagde til sin Søster. — Gamle Tante Christiane fra Rønne fik ogsaa Hjemlov og med hende maatte det gamle, gode Hjem paa Lille Torv opløses.

Trine, vor trofaste gamle Elev og Ven, Lars Jensens prægtige Hustru i Ølstykke blev det heller ikke forundt at leve længere. Men vi blev som rigere ved at leve den sidste tunge Tid med hende. — En anden af vore gode trofaste Elever, Forskolelærerinde Edel Olsen fik vi ogsaa Bud om var gaaet bort. Det, at hun havde sin Uddannelse ogsaa fra min Mands Skole, gjorde vist, at vi følte os stærkere knyttet sammen.

Forpagter Hempel Syberg, der i sin Tid som Formand for Landboforeningens Husholdningsudvalg blev vor gode Ven, tog Aaret ogsaa. Hans fine, noble Personlighed forædlede vort Samarbejde, og det er med Tak og Vemod man ser tilbage til den Tid han gav Husholdningssagen sin Støtte og sit Vennesind.

Severin Petersen, den fine, gamle Forfatters Livslys slukkedes ogsaa. Ingen anden som han kunde skrive om Sangfuglene, om Sommerfuglene, om Svampenes Skønhed, om Stjernerne fordi han, som den store Naturven han var, saa det vidunderlige i det altsammen. Hvor var det dejligt at have ham som Nabo, hvor var det morsomt, at han i sin høje Alderdom fremdeles havde Lyst til at fortælle de unge Piger om alt det, der optog ham. Hvor var det yndigt at se ham, den gamle spænstige smukke Mand med Botaniskerkassen over Skulderen spadserende rundt i Haven, mødende ham lyttende efter Nattergalens Sang. — Lykkelig for en Slægt, en Egn, at have haft en saa ædel og sin Personlighed i sin Midle.

Med dyb Sorg mindes vi ogsaa Dr. Clausen, som pludselig gik bort, nogle Timer førend han havde villet gæste os paa Ankerhus. Det var saa trygt at have ham i Sognet, det var som det vilde være lettere at dø, naar han var ved Siden. Han var som Læge en Ven for mange, mange Fattige, der ikke alene trængte til Mad og Klæder, men ogsaa til Tro og Haab. — Det var saa rart at have ham som tilsynsførende i Peter Dams Børnehave, og det var en stor Glæde, hans Sønner beredte os ved at sende alle deres gamle gode Børnebøger ud til Børnene i Peter Dams Bibliotek.

Murer Fobian gik ogsaa pludselig bort, midt i en Arbejdstime. Det blev et vemodigt Dødsfald for os paa Ankerhus med, for han bidrog meget til at gøre Byggeriet festligt for os, naar han kom svingende med sin Hat og meldte sig til nyt Arbejde, eller naar han sang for ved vore Rejsegilder eller sang for Eleverne i Middagsstunden og i Skoven Pinsemorgen.

Men uendelig vemodigt var det at Agnes Jensen fra Skive skulde dø saa ung — lige som hun stod over for et attraaet Skolekøkkenarbejde i sin Hjemby, efter at have haft den Glæde at være indstillet til et andet sikkert Embede. Hun var saadan et dejligt og reelt Menneske at have som Elev, stærkt præget som hun var af sin Seminarietid paa Gedved. Hendes Død blev en stor personlig Sorg, men jo da endnu tungere for hendes gode Hjem og Forældre.

Vore Elever har jo ogsaa mistet mange af deres Kære, det var tungt for Birthe Frederiksen pludselig at miste sin gode Fader midt i Eksamenstiden, og det var strængt for Margrethe Jensen at miste sin prægtige Far et Par Dage efter, at han havde været med til Eksamensfesten paa Ankerhus, men det var dog en Trøst for hende, at hun naaede at komme hjem og give ham den Glæde, at der var Bud til hende om en Gerning i Sønderjylland. — Og Kusine Mariane i Sinding og hendes Mand maatte friste den tunge Sorg at miste deres lille Eli ved et Ulykkestilfælde

Og nu ind under Jul gik en af vor Slægts gamle Venner fra de unge Aar Jes Fester Buhl bort. M. L.

Valmenighedspræst Pastor Jespersens Mindeord om K. A. Pedersen.

— o —

Imellem den brogede Mængde af Bladartikler, store og smaa, fra K. A. Petersens Haand, findes en lille Efteraarsbetragtning fra det Aar, da han fyldte de 60. Den har en egen hjertelig, fortrolig, mindelig Tone, som man ellers sjældent møder i en Dagbladsartikel. Han skriver om Vildvinen derude i hans lille Have. Dens Blade er begyndt at blive røde. Snart vil de visne, falde til Jorden og smuldre. Han udbryder da, henvendt til sine Brødre, Fæller og Landsmænd: „Jeg ved, at I engang, naar ogsaa jeg falder til Jorden, vil stille det Spørgsmaal: Hvad udrettede han? Hvad Nytte gjorde han? Da vil jeg bede Jer tænke paa Vildvinen, som ikke bærer søde Frugter, men som alligevel bliver plantet, for at glæde vore Øjne og skygge for Solens Brand. Det er kosteligt at give nærende Brød og læskende Frugter til Menneskenes Børn. Men hvor mange af os evner det? — Kunde vi bare som Vildvinen skygge og hygge lidt og bringe lidt Glæde en kort Sommer. — Nu rødmer Vildvins Blade, og Høstens Dom skal fældes. — Kære Venner lad os gøre vore Domme milde.“

Det kunde dog være, at adskillige Tanker, som i disse Dage søger ham med Taknemlighed, ikke lader sig nøje med at tænke paa Vildvinen.

„Et Menneske er alene det værd, som det stræber imod og arbejder for.“ (Mester Eckehart.) Men skal vi mindes og give Udtryk for, hvad K. A. Petersen arbejdede for og stræbte imod, saa kan vi gøre det med en Lignelse, som han selv har brugt og som er karakteristisk for ham.

Han kalder den Stenens Tale. — Han, den gamle Stenhugger tager en Granitsten frem af sin Samling. Den naturlige, utildannede Side viser, at den er af en fast og tætbygget Karakter. Dens Farve er ogsaa kendelig, men det er vanskeligt at erkende Enkelthederne i dens Sammensætning. Paa den tilhugne Side derimod er Farven

næsten udvisket, og den indre Struktur kan næsten ikke skelnes. Hammer og Mejsel har forstyrret Stenens naturlige Præg. Men betragt saa den slebne Side: Gennem den møjsommelige og langvarige Slibning, fin Polering, er ikke blot alle Mærker af Tilhugningen udslettet, men den oprindelige Farve fremtræder med Klarhed og Styrke, og i den spejlblanke Flade aabenbarer Stenen sin indre Sammensætning, sine enkelte Bestanddele — det er som man kan se dybt ind i Stenen.

Denne Stenens Tildannelse blev ham et Billede paa Menneskets Kultivering. I det tilhugne, udviskede, saa han Halvdannelsens utiltalende Billede. — Uselvstændighed, til-lærte Meninger, Erhvervsinteresser, Fagdannelse o. s. v. griber forstyrrende ind i det oprindelige. Men i det fin-slebne saa han den gennemførte Dannelses Maal, at den indre Karakter kommer aabent og utilsløret frem, at det kommer for en Dag, hvad der bor i et Menneske, at det dybest menneskelige aabenbares i forklaret Skønhed:

Et Blik, hvis Blik, et Smil, hvis Krus
slet ingen Lødom har,
et Sind saa gennemsigtigt
som Dammens stille Glar.

Chr. Richardt.

Det var, hvad han vilde, derpaa arbejdede han ihærdigt med sig selv, paa den sjælelige, den personlige Afklaring. Men derpaa arbejdede han ogsaa for dem, han kunde naa med sit Ord. Og det var hans Haab, at han kunde give jævne Mennesker gode Tilskyndelser i Retning af en gennemgribende Kultivering af deres Menneskeliv, og at han vilde faa saadanne i Tale, som i Kraft af Karakter og naturlige Anlæg ville kunne taale Poleringen uden at smuldre hen derunder. Thi, der gives baade Stene og Mennesker, som er saa løse og sprukne i Struktur, at de ikke kan poleres, ja næppe nok tilhugges.“

Som Midler for dette sit Arbejde brugte han en omfattende Kundskabstilegnelse. Og han bestræbte sig for at tage ligeligt Sigte paa de indre og ydre Livsbetingelser, var bange for at tabe Forbindelsen med den haandgribelige,

den haardhændede Virkelighed. Bestemmende for hele hans Udvikling og Tragten var det, at han i sin Opvækst havde lært Fattigdommen at kende paa nært Hold.

Men blandt det, han ventede sig noget af med Hensyn til at øve en i bedste Forstand dannende Indflydelse paa Menneskesind, indtog Naturen en fremskudt Plads. Naturen var han dybt fortrolig med. Den voldte ham rene og rige Glæder, som han gerne vilde gøre andre delagtige i. At vandre derude var for ham som at færdes mellem Venner, og han hilste dem alle med uskrømtet Fryd lige fra de store vejløse Vidder til den mindste Blomst ved Grøftekanten. Vi skal ikke glemme, at det nok var ham fremfor nogen, som aabnede Lyngbakkernes Højsale for os. Mod deres uberørte Verden stundede han til det sidste. Derude især havde han lyttet med Andagt, naar Naturen tilhviskede ham hemmelighedsfulde Ord. Der havde han oplevet Ensomhedens vilde Vemod, men ogsaa dens stille Fest.

Og som den bornholmske Natur, saadan havde ogsaa det bornholmske Sprog og Bornholms Fortidsminder en stor Plads i hans Hjerter og var for ham de mest nærliggende Danneisens Kilder. Utrætteligt arbejdede han med disse Ting. Og han vilde kunne gøre til sine egne Ord, de Ord, en dansk Sprogforsker skrev paa Titelbladet i sit Livs Hovedværk: Glæde, naar af andres Mund jeg hørte de Tanker — Glæde over hvert lille Fund, jeg selv ved min Forsken gjorde.

Glæde, ja, en glad Mand var han, og først efter en lang, glad Arbejdsdag fulgte hans Livs korte Aftenstund.

Han arbejdede, som det var naturligt og sandt for ham at gøre det, og han har følt og vidst med sig selv, at det ikke var Menneskeværk blot, det han arbejdede paa, men den højestes Gerning.

Dersom Børnene tav, skulde Stenene tale. — Men Børnene maatte ikke gerne tie. Børnene af den himmelske Fader, som arbejder indtil nu, har en Lovsang at synge til Pris for ham, som tilsidst vil fremstille „Lysets Børn“ aabenbare og dagklare paa Fuldendelsens Dag. Det er et Barmhertighedens Under, som da fuldbyrdes. Thi hvor

meget bærer vi ikke i vort Indre, hvor mange Brist i vor Karakter, som ikke taaler at komme for Dagen, undtagen for Kærlighedens Lys, som paa en Gang domfælder, tilgiver, lutrer og forklarer — Kærligheden, som gør sine Domme milde, men samtidig ejer den oprejsende, nyskabende Kraft.

Men naar vi synger Salmen om den signede Dag — den Salme, som ogsaa for K. A. Petersen var den kæreste og gennem mange Aar hans og Hjemmets Nytaarssalme, — lad os da, om vi end kender os selv bedst i Vildvinens Lignelse, tænke paa ham, som sagde, at han var det sande Vintræ, og at den, som bliver i ham som Grenen i Stammen, skal bære Frugt.

Lille Ruth.

Hun kom paa vor Vej, den lille mærkelige Pige oppe fra det høje Nord. Og vi forstod ikke, vel lige saa lidt som hendes Hjem, at hun var syg. Troede, at hun skulde blive stærk og flink gennem Arbejdet, og hun blev virkelig ogsaa i Løbet af Sommeren kraftigere og gladere, saa vi glædede os til at sende hende frisk hjem. — Men ak, saa tog hendes Nerve-Svaghed atter Overhaand, og vi forstod heller ikke da, at hun burde rejse hjem, hendes Hjem var jo saa langt, langt borte. Og vi lod hende i Stedet for komme under andre Forhold, paa en mindre Skole, men den Omflytning magtede hun ikke. Og Forholdene udviklede sig saaledes, at vi ikke engang kunde komme til at hjælpe hende, som endda længtes saa stærkt efter os. Det blev strenge Timer og Dage, hjælpeløse som vi var, i vor Ængstelse for hende, vi maatte trøste os med, at hun var under kyndig og god Pleje. — Men borte for os blev hun, den lille Ruth, og baade i travle og stille Timer søges hun i Tanker og Sind. — Hvorfor skulde dette ske, spørge man uvilkaartigt. Alt var dog gjort i den allerbedste Mening. Hendes Hjem vilde glæde hende med et Skoleophold her, vi vilde hjælpe hende ved at lade hende komme under andre Forhold en lille Tid. Lægerne vilde skaane og styrke hende ved ikke at lade os komme til hende. — Var det for vor Skyld, at det skulde gaa den lille norske Pige saa ulykkeligt hernede, var det, fordi vi skulde lære at være gode mod de svage, lære at være varlige og taalmodige — bede om Hjælp til at gøre det rette?

M. L.

Aarets Fester og Gæster.

—o—

Det er bleven Tradition, at det nye Aar indledes med en Nytaarsfest, hvor Landsognets Husmødre samles med Skolens Ungdom. Op paa Fastelavns Mandag fornøjer man sig med at »slaa Katten af Tønden« og foretage andre skæmtsomme Ting, — men »Fættergildet« er vel nok Vinterens fornøjeligste Fest. Da samles man med Fættene og andre gode Venner, først til Fællesspisning i Salen, derefter til en munter lille Dans. I Aar hindrede Sne og Is »Fættene« fra Fyn i at komme, men en sørgmunter Vise, om hvad de fynske Fættene maatte overvinde, naaede dog at komme frem.

Skolens Afslutningsfest prægedes af de mange Forældre og Slægtninge, der var til Stede, da de nye Husholdningslærere dimitteredes. Der var Martine Holm Jensens Far helt ovre fra Holstebro, der var Sigrid Grønlunds Forældre fra Fyn og hendes 80-aarige Bedstefar, der var Mathilde Roed Møllers svage Mor og Søstre, der var Gyrithe Ravns Mor, der var Agnes Sørensens og Margrethe Jensens Forældre, der var Thora Christensens Plejemor og Kamilla Jensens Mor. Der var Hildur Holmfelds Forældre Baron Dirckinck Holmfelds, der var Agnes Madsens Far, Mor og Søster, og der var Ellen Schultz Forældre fra Tingsted Præstegaard og Propr. Dam Mikkelsen, som for anden Gang var med til en Datters Dimission fra Ankerhus. De tre sidste Døtre fik vi Lov til at beholde som Hjælpere.

Sommerens Fester bliver jo let prægede af Vejr og Vind, og selv om vi naaede at faa en vidunderlig dejlig Sommer med Sol og Varme, regnede det dog slemt til Skt. Hans Aften, hvilket alligevel ikke hindrede os i at faa et festligt Blus med Hekse og mange Gæster. Tennisbanen gav Anledning til baade en lille Indvielses- og Turneringsfest. — Men Aarsfesten, Elevmødet bliver jo naturlig den Fest, man særlig forbereder og glæder sig til. Og vi havde som sædvanlig den Glæde at se mange tidligere Elever, baade fra de sidste og de første Aar. — Høstgildet er der altid en særlig Stemning over. Det holdes jo først, naar Høsten er bjerget, og da i Tak for, hvad den gav. — Mortensaften med dens Gaasesteg og hvad dertil høre giver ogsaa Hjemlivet et Præg og Hygge og Velstand. De gamle Skikke er en Værdi som Bindeled mellem de henfarne og nuværende Tider, som en klog Husmoder sikkert maa regne med.

Som sædvanlig har adskillige Kredse af Foreningen gæstet Ankerhus i Aarets Løb. Frk. Anna Vedde lagde for med 14 unge Kvinder fra K. F. U. K. i Kbhv. Saa kom Høng Husmoderforening, Ølstykke og Stenløse Husholdningsforening med 70 Deltagere. Fraugde Sangforening, Terslev og Dalby Husmandsforeninger, Aastrup Sogns

Husholdningsforening fra Falster med 60 Deltagere. Dansk Kvinde-samfund fra Næstved. Eleverne fra Vestsjællands Landbrugsskole og fra Kærhave og 50 Koner fra Samsø, der var til Kursus paa Høng Husmandsskole. — Men det var en særlig Glæde at faa Besøg af »Amtmændene« fra Østifternes Høveselskab, som holdt deres Aarsmøde i Sorø, og som med gl. Hans Knudsen fra Landsgrav og Prof. A. Pedersen i Spidsen kom ud for at hilse paa os og med det samme »inspicere« »Gaardmandshaven« og Forevisningshaven, som Østifterne i sin Tid har anlagt ved Ankerhus. —

Af Bestyrelsen og Direktionen for Sorø Sparekasse og for Banken for Sorø og Omegn samt af Repræsentanter for Sorø Byraad og Landsognets Distriktsraad havde vi ogsaa i Sommer et meget fornøjeligt Besøg. Mange af disse Repræsentanter havde ikke tidligere haft Lejlighed til at bese Ankerhus, men vi fik Indtryk af, at de alle var glade for at have været med til at støtte Virksomhedens pæknært med Laan o. l. og ogsaa i Fremtiden gerne vil støtte Institutionen.

Naar vi i Aar har haft saa mange udenlandske Gæster, som vi har, har det maaske nok været som Følge af de store Skolemøder, der har været afholdt paa Kronborg o. a. Steder. I August Md. kom der saaledes en Dag, under Ledelse af Poul Hansen, Forstander Klostergaard, Vørslev, og Højskoleleder Olav Hansen, Ry, 37, en anden Dag 20, en tredie Dag 9 engelske og skotske Lærere og Lærerinder, sultne og interesserede. Disse Besøg, der gerne sluttede med fælles Sang paa Plænen, blev meget fornøjelige. Men det morsomste Besøg var maaske dog nok det, vi havde af 47 Deltagere fra Alverdens Lande i Frk. Stemmanns Feriekursus i Dansk Sprog og Kultur. Det er vist nu bleven en fast Regel paa dette Kursus at besøge Sorø og Ankerhus. Efter at være bleven styrkede af et efter de mange Nationers afpasset Aftensmaaltid, set Skolen og af Folmer Dam faaet Principper og Arbejdsmaade forklaret, ja, saa fornøjede man sig sammen med Skolens Elever, og der lyder da de forskellige Nationers Sange og Folkeviser og Legen former sig paa samme Vis. — Fra Estland havde vi ogsaa flere Besøg, deriblandt af Direktøren for et Husholdningsseminarium, der var indrettet paa et stort Gods. Og fornøjelige Besøg har vi haft af Husholdningslærerinder fra Svejtz, der arbejder med de samme Problemer som vi med Hensyn til Ungdomsskoler og Fagskoler.

Fra Sverrig har vi haft mange Besøgende i Aar, Der var Frk. Lindbäck fra Gøteborg, Anne Stina Jønson fra Folkehøjskolen Ønnestad, Signe Lauren som Ordfører for flere Damer fra Skoler i Stockholm, Frk. Wiklander fra Väddø og Karen Hemgren. En stor Glæde var det at fra Besøg af Gerda Ygberg fra Elfkarlø, som vi har kendt fra Husholdningssagens første Dage og som 1907 var paa Kursus hos os. Hun havde sin gode Ven — Skolekøkkenlærerinde Frk. Lund

med sig, som vi næsten syntes vi ogsaa blev Ven med. — Og saa midt i Efteraarsferien og Rengøringstiden fik vi et uventet og fornøjeligt Besøg af Fru Aakerstrøm-Søderstrøm, der har den fornemme Husholdningskole i Stockholm, hvor de svenske Prinsesser uddannede sig, inden de rejste til Belgien og til Norge for at blive Kronprinsesser. Fru Aakerstrøm var Kursusgæst paa Ankerhus for over tyve Aar siden, var nu paa Vej hjem i Bil fra Spanien med sin Mage og maatte inden om for at se det Skolekøkken igen, som hun syntes var det vakreste af alle — og se, hvad der ellers var lavet.

En Oplevelse har det været paa Ankerhus at se Karen Jeppe, denne mærkelige Kvinde, der har faaet Evne og Lykke til at udrette saa meget for det ulykkelige armeniske Folk. (Hun besøgte Karen Bjerre, som hjalp hende ude i Arbejdet i Aleppo et Par Aars Tid, indtil hun blev syg). Og det har ogsaa været en Oplevelse at faa Besøg af Naina Scharla Nielsen ude fra Lyngø og høre om, hvorledes hun har faaet en Husholdningsskole i Gang paa Færøerne.

Og saa fortæller Gæstebogen ogsaa om Besøg af Niels Dael og Hustru fra Liselund, af Biskop Ostenfeld, Prof. N. A. Larsen, Direktør Riis Hansen og Hustru, afdøde Departementchef Glahns Hustru og Slægtninge, Margrethe Løbner-Jørgensen, Rigsdagsmedlemmerne Henrik Nielsen, Olav Olsen, Fru Helga Larsen og Elisa Petersen o. m. fl.

Vore Gæster har hidraget sit til at præge Aaret 1929.

Aftenskolen.

—o—

Allerede for 115 Aar siden har man forstaaet, at det var et Gode at give den kvindelige Ungdom Adgang til Aftenskoleundervisning, i det at en Anordning af 29. Juli 1814 siger, at for den korfirmerede Ungdom, der ønsker at øve sig i Regning og Skrivning eller tage Del i anden nyttig Undervisning, skal der holdes Vinterskole 2 Gange om Ugen, en ugentlig Time til Mandspersonerne om Aftenen og en Time til Pigerne om Dagen.

For 28 Aar siden gav De samv. Landboforeninger Husmødrene deres Husholdnings-Aftenskole.

Og for 3 Aar siden gav Nina Bang de unge Kvinder deres Husholdnings-Aftenskole, idet Husholdningsfagene i hendes Ministertid blev optaget i den alm. Aftenskoleordning.

Jeg fik Lykke til at begynde Landboforeningens Husholdnings-Aftenskole 1900, og jeg fik Lov til at være med til at føre den nye Husholdnings-Aftenskole frem 1927 — saa jeg har faaet Lov til som ældre at fortsætte det Arbejde, jeg begyndte som ung. Hvilken Lykke! M. L.

Kursusdeltagere 1929.

—0—

Husholdningslærerinder, dimitterede $2\frac{4}{3}$ 1929.

80. Thora Christensen, Jægerspris, 92 Points mg÷.
81. Hildur Dirckinck-Holmfeld, Monradsvej, København, 94 mg.
82. Ellen Eriksen, Lindevej, Rudkøbing, 97 mg.
83. Birthe Frøderiksen, Løvegade, Slagelse, 103 mg+.
84. Sigrid Grønlund, Eskildstrup, Kassemose, $105\frac{2}{3}$ ug÷.
85. Kamma Jensen, Kildegaarden, Munkebjergby, $91\frac{2}{3}$ mg÷.
86. Margrethe Jensen, Ørslev, Sdr. Bjerre, 96 mg.
87. Martine Holm Jensen, Madum, Uifborg, $102\frac{1}{3}$ mg+.
88. Sigrid Larsen, Vejle, Allested, $94\frac{1}{3}$ mg.
89. Agnes Madsen, Hjortholmsvej, Holte, $102\frac{1}{3}$ mg+.
90. Inger Dam Mikkelsen, Kildegaard, Odense, $106\frac{1}{3}$ ug÷.
91. Gyrithe Ravn, Jellingegade 7, København, $99\frac{2}{3}$ mg.
92. Mathilde Roed-Müller, Sønderborg, $101\frac{2}{3}$ mg+.
93. Ellen Schultz, Tingsted, Falster, 84 mg÷.
94. Agnes Sørensen, Sct. Olavs Kilde, Skibby, 80 g+.

Elever bestaaet Seminariets 1ste Eksamen i praktisk Husgerning.

110. Else Balleby, Dybvad.
111. Karen Møller Bjerre, Skydebjerg, Aarup.
112. Gertrud Buhr, Brundby, Samsø.
113. Anna Dahl, Hesselager.
114. Ellen Eriksen, Hannerupgaardvej 4, Odense.
115. Ida Erlandsen, Engesvang, Hadsten.
116. Amalie Hansen, Kokspang, Varde.
117. Anna Ørnskov Hansen, Danebo, Tvingstrup.
118. Ingrid Sonne Hansen, Pedersker, Bornholm.
119. Agnes Jespersen, Slaglille, Sorø.
120. Olga Jørgensen, L. E. Bruunsvej 34, Charlottenlund.
121. Ellen Tang Koch, Næstved.
122. Gunhild Krag, Nørgaard, Veddam.
123. Bolette Madsen, Klodskov, Tingsted, Falster.
124. Kristine Møller, Gl. Sogn Holmsland, Ringkøbing.
125. Emilie Thøger Olsen, Gl. Hammelse, Manna.

126. Ellen Nørgaard Poulsen, Ondrup, Odder.
127. Esther Rasmussen, Auning.
128. Tove Røgind, Solsortvej 79, København.
129. Ingrid Sejerø Olsen, Lindegaard, Hjarup, Kolding.
130. Gunhild Tang, Straasø, Ulfborg.
131. Johanne Thomsen, Hodde, Varde.

Elever paa 1ste Aars Lærerindekursus fra Maj 1929.

- Margrethe Bergholt, Rhodesvej 63, København.
 Lis Christiansen, Frederikssund.
 Asta Drewsen, Nyminde, Nr. Nebel.
 Margrethe Duggen, Harreslev Mark, Flensborg.
 Karen Margrethe Gustavesen, Hollandshus, Skørping.
 Anna Hansen, Broager.
 Marie Smødegaard Herping, Trans, Fjaltring.
 Laura Hestbæk, Hjerm, Holstebro.
 Ella Ipsen, Ibsker, Svaneke.
 Kirstine Jacobsen, Sædding, Esbjerg.
 Irma Jensen, Tistrup.
 Olof Jonsdottir, Island.
 Sigrid Knudsen, Nr. Aaby.
 Meta Møller, Skolegade 10, Thisted.
 Anna Moesgaard Nielsen, Skaaruphøjgaard, Riis Skov.
 Anna Olsen, Svinninge, Asminderup.
 Kirstine Olsen, Ladby, Kerteminde.
 Karen la Cour Overgaard, Gentoftegade 16, Gentofte.
 Mette Kirstine Pedersen, Ladefogedgaard, Flemløse.
 Elisabeth Philbert, Højlund, Karup.
 Inger Rasmussen, Vedde.
 Soffia Skuladottir, Reykjavik, Island.
 Inger Tobiassen, Snoldelev, Gadstrup.
 Esther Wødemann, Helsinge, fortsatte efter 5 Mdr. almindelig
 Husholdningskursus.

**Aarskursus (10 Mdr.) til Uddannelse af
 Skolekøkkenlærerinder.**

8. Helga Jensen, exam. Lærerinde, Havnegade, Nexø.
9. Marie Jørgensen, exam. Lærerinde, Balle, Løgten.
10. Gudrun Vedde, exam. Lærerinde, Holtug, Storehedinge.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. November 1928.

893. Karen Albrechtsen, Enderslev, Haarlev.
894. Ellen Balleby, Dybvad.

895. Anna Cecilie Bording, Kirsten Piilsvej 1, Charlottenlund.
 896. Kamma Bøthel Christensen, Ravnkilde, Arden.
 897. Sigrud Christensen, Højby, Hobro. (Novbr.—Decbr.).
 898. Edith Christiansen, Nøttebjerggaard, Sdr. Bjerre.
 899. Mette Futtrup, Nr. Nissum.
 900. Helga Jensen, Maglehøjgaard, Ølstykke.
 901. Ester Johansen, Dianalund
 902. Ellen Keller, Esbjerggade 9, København.
 903. Sigrud Knudsen, Nr. Aaby.
 904. Christine Lund, Medelby, Flensborg.
 905. Karen Olesen, Gl. Vartovvej, Hellerup.
 906. Agnete Pedersen, Systofte, Nykøbing F.
 907. Gudrun Pedersen, Krudthusvej, Viborg.
 908. Karen Petersen, Bredagergaard, Præstø.
 909. Thora Skaptadottir, Island.
 910. Magda Sørensen, Burkal, Byllerup Bov.
 911. Anna Tang Koch, Næstved.
 912. Erna Tranberg, Kongensgade 36, Esbjerg.
 913. Bodil Westergaard, Langkjærgaard, Østbirk.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 4. Maj 1929.

914. Ingeborg Andreasen, Mesinge.
 915. Ellen Behrendsen, Damgade 4, Sønderborg.
 916. Ester Bille, Brande.
 917. Esther Boelt, Toftegade, Hjørring.
 918. Ane Sofie Caspersen, Jungshoved.
 919. Elise Christensen, Sønderød, Ruds Vedby.
 920. Kirsten Christensen, Hellested, Haarlev.
 921. Birthe Christiansen, Testrup, Haslev.
 922. Julie Christiansen, Laanum, Stoholm.
 923. Anna Dalgaard, Bakkely, Stevnstrup.
 924. Elisabeth Fenger, Lavindsgaard, Langeskov.
 925. Ruth Floer, Tromsø, Norge. (Maj—August).
 926. Anna Marie Frandsen, Ruggaardsvej 55, Odense.
 927. Bertha Hansen, Tornemark, Sandved. (Maj—Juni).
 928. Ammy Hansen, Storemøllen, Haslev.
 929. Ingeborg Hansen, Thurø.
 930. Magny Hansen, Frue, Ansager. (Maj—Juli).
 931. Ville Juul Hansen, Aarhusgade 89, København.
 932. Edith Hvidegaard, Houstruplund, Taars.
 933. Astrid Jensen, Hømb, Ringsted.
 934. Erna Jensen, Hømb, Ringsted.
 935. Johanne Jensen, Ærtebjerggaarden, Haslev.

936. Agnete Juul, Kolt, Hasselager.
 937. Nina Knudsen, Jernbanegade 26, Fredensborg.
 938. Inga Adubert Krog, Kristianssand, Norge.
 939. Agøes Laursen, Sdr. Farup, Ribe.
 940. Inger Madsen, Ringstedgade 9, Næstved.
 941. Agnes Marcher, Naskegaard, Svaneke.
 942. Ivana Melskens, Sundvej 10, Hellerup. (Maj—Juni).
 943. Karen Misfeldt, Gøhlmansvej, Kolding. (August—Sept.).
 944. Astrid Nielsen, Fruering, Skanderborg.
 945. Anna Nissum, Toftlund, Sdr. Jylland.
 946. Marie Olsen, Øster Brejninge, Ærø.
 947. Kirstine Ottesen, Ullerslev.
 948. Anne Marie Petersen, Køng, Lundby.
 949. Anna Plougmann, Smøllerup, Stoholm.
 950. Anna Rasmussen, Hannerupgaardsvej 1, Odense.
 951. Marie Rasmussen, Skaarup, Skanderborg.
 952. Hedvig Ravn, Nørregade 11, Odense.
 953. Else Sørensen, Mariendals Allé 24, Slagelse.
 954. Ilse Thomsen, Lindeallé 3, Flensborg.
 955. Margrethe Thorup, Skøttrup, Løkken.

3 Ugers Kursus 1929.

339. Karen Andersen, Abildskovgaard, Nr. Broby.
 340. Karen Marie Andersen, Vesterdal, Nr. Aaby.
 341. Esther Andreasen, Vemmelev, Forlev.
 342. Agnethe Bach, Hejsager.
 343. Kirstine Christensen, K. Stillinge, Slagelse.
 344. Ellen Enevold, Aars pr. Tvingstrup.
 345. Karen Hjorth, Brandelev.
 346. Marie Holmgaard, Holmgaard, Tranebjerg.
 347. Helga Johansen, Frederiksberg, Sorø.
 348. Edith Jørgensen, Viksøvej 42, Husum.
 349. Johanne Jørgensen, Skørpinge, Flakkebjerg.
 350. Karen Lauritzen, Lodderup, Nykøbing M.
 351. Alfrida Nielsen, Idomlund, Holstebro.
 352. Henny Nielsen, Taagerup, Skellebjerg.
 353. Mary Grøn Nielsen, Bildsø, Slagelse.
 354. Meta Nielsen, Mullerup, Slagelse.
 355. Inger Pedersen, Kærby, Kallundborg.

Køkkenelever.

42. Harriet Larsen, Saltofte, Stenlille. (Nov.—Marts).
 43. Else Lund, Børnehjemmet, Kirke Helsinge. (Nov.—Marts).

Øvelsesskolen Oktober—December 1929

135. Karen Dam, Raadhuspladsen, Svaneke.
 136. Esther Birgitte Jensen, Stjær, Harlev.
 137. Ingeborg Jespersen, Slaglille, Sorø.
 138. Edle Nielsen, Ringstedgade 42, Roskilde.
 139. Gudrun Rasmussen, Thirstrup, Trustrup.

Kursusgæster o. a.

- Frk. Petrea Søby, Hellerupvej 21, Hellerup. (Marts).
 Husholdningslærerinde Frk. El. Müra, Rakver, Estland. (Maj
 —August).
 Fru Judith Damm, Bramminge Efterskole. (Oktober).
 Husholdningslærerinde Frk. Anna Hansson, Strulskar, Sverig.
 Gartnerelev Elisa Færch, Løgstørgade 9, Kbhv. (Aug.—Dec.).

Husmoderstævnet i Juli var besøgt af 23 Deltagere.

Ungdomsfagmødet for Deltagere i det landøkonomiske Arbejde, 20.—22. Juni havde 20 Deltagere.

Instruktionskursuset, afholdt af De samvirkende danske Husholdningsforeninger, 2.—4. April var besøgt af 38 Deltagere.

Instruktionsmøde for Aftenskolelærerinder, 1. Novbr. var besøgt af 16 Deltagere.

Den kommunale Efterskole havde 26 unge Piger fra Sorø By og Landsogn.

Husholdnings-Aftenskolen besøgt af 41 unge Kvinder fra Omegnen.

En venlig Julehilsen

*vil jeg gerne paa Skolens Vegne sende Dem alle med Tak for alt godt!
 Og gid det saa maa blive et godt Nytaar for os hver især, for dem,
 vi holder af, for det Hjem og det Arbejde, der er vort, for det Samfund,
 vi tilhører.*

Magdalene Lauridsen.

Teoretisk Husholdningsuddannelse.

Ogsaa for Mænd.

—o—

Det jydsk Husholdningsudvalg har gennem Fru la Cour Madsen henstillet til Husholdningsskolerne at afholde teoretiske Kursus for Kvinder, der var praktisk øvede. Efter en indgaaende Forhandling paa Skolernes Aarsmøde, tilbød vi paa Ankerhus at optage saadan et Kursus igen.

Og derfor indbyder vi nu til saadan et Kursus fra 6. Jan. Undervisningen vil navnlig blive givet gennem Foredrag, Demonstrationer, Laboratoriearbejde, Samtaler og Beregninger, og komme til at omfatte Varekundskab, Husholdningskemi og -Fysik, Ernæringslære, Bakteriologi, Hygiejne, Budget- og Kostberegninger, Kulturhistorie og Samfundslære, men naturligvis ogsaa økonomisk og moderne Husførelse m. m. m. Fagene skal dog være valgfri.

Kunde vi faa Deltagere til saadan et Kursus, synes vi meget var vundet, en ny Vej banet, nye Synspunkter skabte, og der er ikke Tvivl om, at et saadant Kursus kan blive overmaade interessant og fornøjeligt. Alle, som forstaar Betydning af Indsigt og Viden, send os Deltagere til dette Kursus.

Men var et teoretisk Husholdningskursus ikke ogsaa noget for Mænd? Selvfølgelig maatte Undervisningen kombineres eller suppleres med specielle Fag som f. Eks. Landbrugsøkonomi, givet af Faglærere. — De Mænd, der skal være Rigsdagsmedlemmer, Sogneraadsmænd, Amsraadsmedlemmer, Bestyrere, Økonomiledere, Inspektører, Læger. Lærere kunde de ikke have god Brug for Kendskab til den Del af Samfundøkonomien, som Husøkonomien omfatter? Og da vi er saa heldige paa Ankerhus at have flere dygtige mandlige Lærere, vil jeg ikke tage i Betænkning at sige velkommen ogsaa til de unge Mænd, der kunde ønske at studere nogle Husholdningsfag ved Ankerhus. Fra Udstillinger og Foredrag, ved man jo, at Interessen derfor kan være til Stede. Og lige saa godt som Kvinder kan tage paa Skoler, der ledes af Mænd, maa Mænd i vore Dage vel kunde tage paa Skoler, ledet af Kvinder, om der er noget for dem at hente der. Vi kan ikke indbyde dem til at bo paa Skolen, men kan vi give dem Mad og Undervisning, dels i P. Dams Bibliotek, dels i Wille Jørgensens Landbrugs- og Husholdningslaboratorium.

„Alt hvad Du gør, forøger Din Kraft til at gøre mere!“

Magdalene Lauridsen.

Paa Ankerhus

afholdes 1930

2 Aars Kursus til Uddannelse af Husholdningslærerinder fra Maj. **Forberedelseskursus** dertil fra Nytaar.

10 Mdr.s Kursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder fra November. (Der optages paa dette Kursus kun Deltagere, der i Forvejen er exam. Lærerinder eller Forskolelærerinder).

5 Mdr.s alm. Husholdningskursus fra Maj og fra Novbr.

3 Mdr.s udvidet Kursus i Husholdningslære for viderekomne fra 6. Januar og Oktober.

3 Mdr.s Kursus for ganske unge Piger i Seminariets Øvelsesklasse fra 5. Oktober. Undervisningen er gratis.

Husmoderstævne afholdes i den første Uge i Juli.

3 Ugers Kursus i økonomisk Husførelse i Oktober.

Besøgende Elever modtages efter Aftale.

NB. Statsunderstøttelse til de forskellige Kursus søges 4 Maaneder forud.

FRU LAURIDSENS BØGER: Frugt- og Grøntbogen Pris 2,50 Kr., Husmoderens Regnskab 2,00 Kr., Husmoderens Prislister 50 Øre, Husholdningselevens Dagbog 1,00 Kr., Kostberegningebog til Brug ved Husholdningsundervisning i Ungdomsskoler 1,00 Kr., faas gennem Svegårds Boghandel, Sorø.